Székesfehérvár, 1905. XII. évfolyam, 147. szám. Kedd, december 19.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katholikusok törekvéseinek előmozditására „Fejérmegyei Napló“ cim alatt létesitett új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak: I évre 12 kor., ½ évre 6 kor., ¼ évre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér I. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

Dr. Városy Gyula

egyházmegyénk volt főpásztora, a következő sorokat intézi a székesfehérvári egyházmegye összes hiveihez:

Tisztelendő testvéreim és kedves Fiaim! Krisztusban szeretett Hiveim!

Az isteni gondviselés kifürkészhetetlen végzése, mely engem négy év előtt a ti püspökötökké, főpásztorotokká, lelki vezetőtökké rendelt, most uj munkakört jelölt ki számomra. Isten szent akaratából, mely előtt mély alázattal és fiui hódolattal meghajlom: az Ur nyájának egy más részét kell ezentúl legeltetnem és én ma utoljára intézem hozzátok atyai szózatomat. Mielőtt tőletek végkép távoznám, még egyszer akarom előttetek szivem érzelmeit feltárni, melyek azt a válás e komoly pillanatában eltöltik.

Azoktól megválni, kiket szeretünk, kikben örömünket leljük, kik viszont őszinte szeretettel és ragaszkodással viseltetnek iránt unk, mindig fájdalmasan esik az érző kebelnek; és a fájdalom könnyeit visszafojtani, mikor azok folyni szeretnének, azon nehéz feladatok közé tartozik, melynek teljesitése nem mindig áll hatalmunkban. Minél szentebbek, minél gyöngédebbek a szeretetnek és barátságnak kapcsai, melyek a sziveket egymáshoz fűzik, annál nehezebben esik a távozónak szeretetteinek köréből kiválni és nekik Istenhozzádot mondani.

Ily fájdalmas helyzetben vagyok én is ma, kedves Testvéreim, szeretett lelki Gyermekeim, midőn tőletek kell bucsut vennem, kik négy éven át iránt am való jóságtoknak, szereteteknek és gyermeki ragaszkodástoknak oly sok megható tanujelét adtátok, kikben oly sok lelki örömöt leltem s akik iránt én is oly benső atyai szeretettel viseltettem. Ugy, hogy én is elmondhatom sz. Pál apostollal: „Ugy voltunk köztetek, mint a kisdedek, mint a dajka, a ki fiait táplálja, ugy megkedveltünk titeket.“[1]) És holott eddig mindenkor örömömre szolgált, ha hozzátok intézhettem főpásztori szavaimat; ma ezen kedves kötelesség teljesitése fájdalmat és szomoruságot okoz szivemnek.

De nem! ma nem szabad szomorkodni, nem szabad a fájdalomnak és könnyeknek helyt adnunk, mert hisz a kedves, az örvendetes szent karácsonyi ünnepre készülünk, mely a legnagyobb örömre hangolja szivünket; „mert — ugymond Szent Leo pápa — nem is lehet helye a szomoruságnak ott, hol az életnek születésnapját ünnepeljük; mely megszüntetve a halál félelmét, az örökkévalóság igérete által örömöt önt szivünkbe.“[2]) És maga szent Pál apostol is örömre buzdit bennünket, midőn az ádvent harmadik vasárnapjára rendelt szent mise lecckéjében igy szól hozzánk: „Örüljetek az Urban mindenkor; ismét mondom örüljetek. Az Ur közel vagyon. Semmin se aggódjatok; hanem minden imádságban és könyörgésben a ti kéréseitek hálaadással szálljanak föl Istenhez.“[3]) Ugy van, kedves Hallgatóim, én is arra buzditalak titeket: Örüljetek! Krisztus születésének közeledtével senki se szomorkodjék, senki se aggódjék, hanem Isten szent akaratán gyermeki alázattal megnyugodva buzgó hálaadással dicsérjük és imádjuk végtelen atyai jóságát.

Félre tehát a bucsuzás gondolatával! Ma csak öröm és hálaadás uralkodjék sziveinkben. Lelkeink az isteni szeretet kötelékei által sokkal szorosabban vannak egymáshoz fűzve, hogysem a testi távolság közbejötte által egymástól elszakithatók lennének. Nem bucsuzásra, hanem hálaadásra nyiljanak meg tehát az én ajkaim is ezen ünnepies órában.

Mindenek előtt lélekben térdre borulva, szivem mélyéből adok hálát a jó Istennek mindazon kegyelmekért és áldásokért, melyekkel érdemetlenségemet és gyarló főpásztori működésemet elhalmozta, valamint azon édes vigasztalásokért és lelki örömökért, melyekben köztetek való tartózkodásom ideje alatt oly bőségesen részesitett. Különösen hálát adok a jó Istennek azért, hogy titeket K. H. a ker. kath. hitben, annak állhatatos és bátor megvallásában nemcsak megtartott, hanem — mint azt örömmel tapasztaltam — meg is erősitett és gyarapitott.

Nincs drágább kincsünk, nincs becsesebb birtokunk e földön, mint a ker. kath. hitünk, mert hit nélkül lehetetlen Istennek tetszését, atyai szeretetét elnyernünk és mert egyedül a hit által nyernek jócselekedeteink természetfölötti értéket; és igy egyedül a hit által szerezhetünk magunknak érdemeket az örök élet elnyerésére és mennyei boldogságunk gyarapitására. Nem csoda tehát, hogy a szentirás is oly nagy fontosságot tulajdonit a hitnek. „Mi — ugymond sz. Pál apostol — lélekben a hit által várjuk az igazság reményét; mivel Krisztus Jézusban a körülmetéltetés ugy, mint a körülmetéletlenség (vagyis a zsidó és pogány vallás) nem használt semmit, hanem a hit, mely a szeretet által munkálkodik.“[1]) „A hit — mondja ugyanazon apostol — a reménylendő dolgok alapja, a láthatlanok bizonyitása, . . . hit nélkül pedig lehetetlen kedvesnek lenni Isten előtt.“[2]) Maga isteni Üdvözitőnk pedig igy nyilatkozik: „Ugy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adá, hogy minden, a ki ő benne hisz, el ne veszszen, hanem örök élete legyen . . . Aki ő benne hiszen, meg nem itéltetik; aki pedig nem hiszen, már elitéltetett, mert nem hisz az Isten egyszülött Fia nevében.“[3]) Ugyanesak a hitről mondja Szent Ágoston, hogy ez: „megvilágositja a vakokat, gyarapitja az igazakat, megkoronázza a vértanukat, megszenteli a papokat,“ hogy annál: „nincs nagyobb gazdagság, nincs drágább kincs, nincs megasabb méltóság, nincs a világon becsesebb jószág.“[1])

Ő K. H. szeressük és becsüljük ezt a megbecsülhetlen kincset, ezt a drága gyöngyöt, mely egész megigazulásunknak és tökéletességünknek, földi és mennyei boldogságunknak alapja, gyökere és forrása. Azért ez ünnepélyes utolsó órában én is esdve kérlek mindnyájatokat az apostollal: „Vigyázzatok, állhatatosak legyetek a hitben; cselekedjetek férfiasan és erősödjetek meg. Minden dolgotok szeretettel legyen.“[3]) Igen, *vigyázzatok*, Kedveseim, hogy valaki téves tanitásokkal, káprázató hamis igéretekkel el ne csábitson titeket keresztény katholikus hitetektől, mely nélkül nincs békesség, nincs megelégedés, nincs boldogság sem itt a földön, sem a siron tul. *Állhatatosak legyetek a hitben.* Ne hagyjátok magatokat semminemű gúny, semminemű csufság, semminemű üldözés, vagy szenvedés által hitetekben megtántorittatni. *Cselekedjetek férfiasan és erősödjetek meg.* Az igazi férfi nyiltan és bátran bevallja meggyőződését, elveit és szándekát, és minél több megtámadtatásnak és ostromnak van e miatt kitéve, annál szilárdabban ragaszkodik azokhoz, annál jobban megerősödik bennök. Valljátok ti is magatokat nyiltan és bátran ker. katholikusoknak, és mennél jobban zaklatnak és ostromolnak e miatt titeket, annál inkább erősödjetek meg katholikus hitetekben és annak nyilt és bátor bevallásában. De e mellett minden dolgotok *szeretettel legyen.* Mentől jobban szeretitek és becsülitek ker. kath. hiteteket, annál inkább fogjátok látni, hogy annak birtoka nem a ti érdemetek, hanem Isten végtelen irgalmának és kegyelmének ajándéka. És éppen ezért nem fogjátok azokat megitélni, megvetni és gyülölni, kik ezen isteni ajándék nagy szerencséjében még nem részesültek; hanem inkább résztvevő szeretettel fogtok irántuk viseltetni és buzgón fogjátok Istent kérni, hogy őket is részesitse az igaz hit megbecsülhetetlen kincsében. — Ilyenekül ismertelek én titeket, Kedves Hiveim, azon négy év alatt, melyeket köztetek töltenem engedett Istenem; ilyennek ismertem én a ti hiteteket: és midőn ezért a minden jó adójának, Istennek, ezennel legmélyebb gyermeki hálám adóját lerovom, egyszersmind buzgó szivvel kérem Ő Szent Felségét, hogy tartson meg és gyarapitson titeket ezen üdvös lelki állapotban.

Hogy Tibennetek, és különösen a ti eleven hitetekben, annyi örömöm és vigasztalásom volt, azt Kedveseim, Isten után első sorban a ti buzgó lelkipásztoraitoknak, egyházmegyém minden rangu és rendü derék papságának köszönhetem, kik felelősségteljes püspöki hivatásomban hű, buzgó segédeim és munkatársaim voltak. Köszönöm nekik mindazt a szeretetet és jóságot, mit a lelkek szolgálatában tanusitottak. Ezzel irántam való szeretetöknek is becses tanujelét adták; mert hisz nekem kell majd egykor ezen lelkekről Isten itélőszéke előtt számot adni. Az Ur vértezze fel őket erővel és bölcsességgel, hogy tanitásuknak ereje megtalálja az utat az emberek elméjéhez és szivéhez, és amabban a mennyei világosság fényét, ebben a krisztusi szeretet lángját gyulaszsza fel. Az Ur áldja meg fáradozásukat, hogy a gondjaikra bizott hiveket a hitetlenség mételyétől és az erkölcsi romlás veszedelmétől megóvhassák, és őket testi és lelki tisztaságban, isteni félelemben és sorsukkal való megelégedésben megtarthassák. Köszönöm azt a szeretetet, azt a bizalmat, azt az engedelmességet, amit irántam tanusitottak és ami által nekem is, Krisztus egyházának is igen becses szolgálatot tettek. Mindannyian, ők is, én is Krisztus zászlójára esküdtünk fel; de valamint a hadseregben sem a vezér a harcosok nélkül, sem a harcosok a vezér nélkül semmit sem végezhetnek; ugy az én fáradozásom is meddő, eredménytelen maradt volna az ő önfeláldozó közreműködésök nélkül. Atyai szeretettel kérem őket, hogy maradjanak meg a kölcsönös testvéri szeretet boldogitó és erősitő kötelékében és egyforma szeretettel, és ugyanazon odaadó buzgósággal gondozzák a hivek lelki üdvét, bármely helyre, vagy bármely ajku nép közé küldi is őket főpásztoruk atyai gondossága. A jó Isten gyarapitsa őket napról-napra az ismeretben és szeretetben, adjon nekik időt és erőt, hogy azon feladatot, melyet az Ur mindegyikök számára kijelölt, minél tökéletesebben tölthessék be. A jó Isten vigasztalja és bátoritsa őket a lelkipásztori magvetés fáradalmai és szenvedései közepette és

[1]) 1. Tessz. 2, 7, 8.
[2]) S. Leo, Serm. 1. de Nativ.
[3]) Filip. 4, 4—6.

[1]) Gal. 5, 5—6.
[2]) Zsid. 11, 1. 6.
[3]) Ján, 3, 16, 18.
[3]) De verb. apost. c. 4.
[3]) 1. Kor. 16. 13—14.

Mai lapunk 4 oldal.

00000369

engedje buzgó munkálkodásuk százszoros gyümölcsét megérniök; hogy reájok is alkalmazhatók legyenek a zsoltárosnak eme szavai: „Menvén mentek és sirtak, elvetvén magvaikat, megjövén pedig, örvendezéssel jönnek, hozván kévéiket.“ [1])

Ti pedig K. H. szeressétek és tiszteljétek lelkipásztoraitokat; nemcsak azért, mert sokat fáradoznak és aggódnak a ti lelkeitek üdvösségéért; hanem főképpen azért, mert Istennek helyettesei és igy azon tisztelet, melyet iránituk tanusitotok, magára Istenre háramlik vissza. Azért parancsolja az Ur: „Teljes lelkedből féljed az Urat és tiszteld az ő papjait. Minden erődből szeresd azt, ki téged teremtett és ne hagyd el az ő szolgáit.“ [2]) Még ha azt tapasztaljátok is, — mitől Isten őrizzen — hogy egyik, másik pap nem teljesiti elég buzgón szent hivatásának minden kötelességeit, vagy pedig emberi gyarlóságból hibába esik, akkor se vonjátok meg tőlök azt a tiszteletet, mely őket papi méltóságuknál fogva megilleti; mert még az ilyen gyarló papokra is vonatkoznak az Ur Jézus eme szavai: „Aki titeket hallgat, engem hallgat; és aki titeket megvet, engem vet meg; aki pedig engem megvet, azt veti meg, aki engem küldött.“ [3])

Kedves papságom mellett és részben azzal karöltve, nagy segitségemre és lelki vigasztalásomra voltak az egyházmegyémben áldásosan működő szerzetesek és szerzetesnők, Szent Bernátnak, Szent Ferencnek, páli Szent Vincének lángbuzgalmu fiai és a különféle apácagyülekezetek jámbor tagjai, kik részint az egyházmegyében levő hivek lelki gondozása, részint az ifjuság oktatása és nevelése, részint a szegények és betegek önfeláldozó ápolása által nagyban hozzájárultak az Isten országának köztü' való megszilárdulásához és felvirágoztatásához. Nekik is szivből fakadó köszönetet mondok mindazért a jóért, mit szeretett hiveimmel és ez által énvelem is tettek. A jó Isten hathatós oltalmába ajánlom őket, hogy az Ur védő szárnyai alatt háborítlanul élhessenek magasztos hivatásuknak és folytonos haladást tehessenek a szerzetesi tökéletesség tövises pályáján.

Őszinte hála és elismerés legyen mondva derék katholikus tanitóinknak és tanitónőinknek is, kik megemlékezve azon bizalomteljes kérésemről, melyet négy év előtt kiadott bekoszöntő körlevelemben intéztem hozzájok és szem előtt tartva, hogy az egyház és haza mily nagy reményeket fűz az ő közreműködésükhöz: valóban dicséretes buzgóságot fejtettek ki az ifjuság vallásos szellemü tanitásában és nevelésében; dacára annak, hogy önfeláldozó fáradozásukért vajmi ritkán volt részük méltó földi jutalomban.

Legbensőbb hálámat fejezem ki a magas kegyuraságoknak és kegyes jótevőknek mindazon nagylelkü adományokért és segedelmekért, melyekkel templomaink és iskoláink érdekeit előmozditották és ezáltal a hivek szegénységét és az én elégtelenségemet pótolják. A jó Isten, ki nem hagy semmi jótettet jutalom nélkül, fizesse meg nekik mindezt ezerszeresen.

Őszinte hálát és köszönetet mondok a minden rendü és rangu világi hatóságok vezetőinek és tagjainak is azon jóakaró szives támogatásért, melyben egyházi és iskolai ügyeink elintézésénél engem és papjaimat részesitettek, valamint azon őszinte és előzékeny készségért, melylyel a közt ünk való kölcsönös békés egyetértést fentartani és ápolni iparkodtak.

Főpásztori szivem egész melegével köszönöm nektek is jámbor szülők, kedves családapák és anyák, hogy drága gyermekeiteket vallásos szellemben, erkölcsi tisztaságban és buzgó jámborságban törekedtetek fölnevelni. Hisz ti vagytok gyermekeiteknek első papjai és tanitómesterei. Ti tanitjátok őket Istent ismerni, őt félni és szeretni, hozzá tiszta szivvel imádkozni. Méltán tekinthetlek tehát titeket a lelkek üdvének munkálásában segitőimnek és támogatóimnak. A jó Isten jutalmazza meg buzgó fáradozástokat és engedjen kedves gyermekeitekben sok örömöt megérnetek, hogy róluk is el lehessen mondani, mit az evangelium a kisded Jézusról följegyzett, hogy t. i. „növekedik vala bölcseségben és időben és kedvességben Istennél és embereknél.“ [1])

Atyai szeretetem igaz érzelmével köszöntelek titeket kedves gyermekeim, kiket négy évi püspökségem ideje alatt a bérmálás szentségében részesitettem és kik ez által kiváló módon lettetek lelki gyermekeimmé és atyai szeretetemnek és gondjaimnak tárgyaivá. Azért ez alkalommal még egyszer atyailag kérlek és buzditlak titeket: legyetek háladatosak a Szentlélek megbecsülhetetlen ajándékaért. Az Ő kegyelme által megerősitve valljátok meg bátran szóval és tettel a ti keresztény katholikus hiteteket és semmiféle csábitások által se engedjétek magatokat az ereny u'járól eltéritetni; különös gonddal őrizzétek lelketek tisztaságát és óvakodjatok mindattól, ami annak szeplőtelen fényét elhomályosithatná. Sohase feledkezzetek meg arról, hogy a bérmálás által a Szentlélek templomaivá vagytok felavatva és hogy jaj annak, aki az Isten templomat megszentségtelenitti. Jámborságtok és jó magatokviselése által iparkodjatok az egész községnek épülésére, kedves szüleiteknek pedig örömére és dicsőségére szolgálni.

•

Tisztelendő Testvéreim és Fiaim! Kedves Hiveim! A válás ezen fájdalmas pillanatában felette nagy örömömre és vigasztalásomra szolgál, nekem is és szolgáljon nektek is, hogy a püspöki hivatalban való utódomul, s ti jövendő főpásztorotokul az isteni gondviselés különös kedvezéséből Méltóságos és Főtisztelendő dr. **Prohászka Ottokár** Ur személyében oly férfiut vagytok nektek szerencsés bemutatni, a ki fényes tehetségei vel, mélységes tudományával, ragyogó ékesszólásával, lángoló apostoli buzgalmával, tündöklő erényeivel és jámbor életének példájával eddig is öröme és büszkesége volt egyházának, hazájának és a katholikus papságnak; aki ezen kiváló tulajdonaival fényt és dicsőséget fog arasztani püspöki méltóságára és a magyar püspöki karra egyaránt, örömet és boldogságot a székesfehérvári egyházmegyére, annak papságára és hiveire; és aki mindjárt főpásztori pályájának kezdetén, mintegy kedvező előjelul, azon rendkivüli szerencsében részesül, hogy magának a római pápának szentséges kezei által nyeri el a püspöki felszentelés kegyelmét; akiről én méltán elmondhatom keresztelő szent Jánossal: „Nálamnál erősebb jő utánam, kinek nem vagyok méltó leborulva megoldani saruszíját,“ [2]) és elmondhatom ugyanazon szent Jánossal azt is, hogy: „A kinek jegyese vagyon, az vőlegény; a vőlegény barátja pedig, a ki áll és hallja őt, örommel örvend a vőlegény szavan. Ezen örömem most betetjesedett. Oneki növekednie kell, nekem pedig kisebbülnom.“ [2])

Miértis arra kérlek mindnyájatokat az Urban, hogy mindazt a szeretetet és ragaszkodást, mindazt a hűséget és engedelmességet, mit eddig iránta m tanusitottatok, és mi által engem oly boldoggá tettetek, ezentul teljes mértékben vigyétek át kedves utódomra, uj főpásztorotokra, hogy a ti szeretetetek és ragaszkodástok által lelkesitve, hűségtek és engedelmességtek által támogatva Isten segi ségével többet és nagyobbat müvelhessen az Ur dicsőségére és a lelkek javára, mint az az én gyarlóságom mellett lehetséges volt. A magam számára csak azt az egyet kérem tőletek, emlékezzetek meg rólam olykor imáitokban, hogy Isten kegyelmével hiven betölthessem reám vonatkozó legszentebb szándékát, és egykor elnyerhessem a végső állhatatosság és boldog kimulás kegyelmét. Viszonzásul én is igérem, hogy a távolból is szeretettel fogok utolsó leheletemig reátok gondolni és buzgó szivvel fogok földi és mennyei boldogságtokért imádkozni.

Te pedig szent, hatalmas Isten, áldd meg a Te szent Fiad drága vérével megváltott hivek egész sokaságát, kiknek lelki java az általad kiszabott idő alatt az én gondjaimra volt bizva; áldd meg őket mind, az aggastyántól kezdve, ki már a te hivó szavadra várakozik, a csecsemőig, ki még anyja keblén nyugszik. A te isteni orcad világitson felettük és a szentek között legyen örökségük. A Te irgalmasságodnak kincsesházából pótold ki, Atyám, a mit én elmulasztottam, és tedd jóvá, amit én elhibáztam. Ne engedd, hogy a Te szolgád fogyatékossága a Te gyermekeid üdvösségének kárára legyen.

És Te, mennyország hatalmas Királynője, Magyarországnak és ezen egyházmegyének kegyes Védőasszonya, akinek pártfogásába ajánlottam a reám bizott lelki nyájat székfoglalásom napjától fogva, a Te anyai oltalmad alatt hagyom ezen kedves egyházmegye összes községeit papjaikkal és hiveikkel egyetemben; légy továbbra is jóságos Anyjok és hathatós oltalmazójok. Szt. István király és Ti mindnyájan Magyarország védőszentjei, könyörögjetek érettök.

„A mi Urunk Jézus Krisztus malasztja veletek. Az én szeretetem mindnyájatokkal Krisztus Jézusban. Amen.“ [1])

Kelt Székesfehérvárott, az Ur 1905-ik évében, karácsonyhava 15-dik napján.

GYULA s. k.,
püspök.

[1]) 125. Zsolt. 6
[2]) Sirák. 7, 31—32.
[3]) Luk. 10, 16.

[1]) Luk. 2, 52.
[2]) Márk. 1, 7.

[1]) Ján. 3, 29—30.

A művészkedvelők műkiállitása.

A Vörösmarty kör egyik férfi vacsoráján egy műkedvelő gyüjtést kezdeményezett, egy a Szent György kórházban tüdővészben fekvő fiatal piktor számára. Guzmics Kálmánról volt szó; de mire a kezdeményezésnek fogamatja lett volna — a fiatal művészt delvidékre akarták küldeni — lehunyta fáradt szemeit örökre.

Fehérvári fiu volt s valóságos játék a sors szeszélyes kezében. Élete egy igazi regény. Nagyratörő tervekkel nekiindul az életnek, de a nyomor, a nélkülözés ügyvédi irodába kényszeritette őt. Csakhogy a müvészi tehetség lángra lobbant a sok másolás közben is s miatt ő ott görnyedt a lelkölő gépies munkában, lelkében nagy eszmék fogamzottak meg, felsarkantyuzott fantáziája elragadta őt s indult a müvészet országutján. Felismerték a tehetséget s városi segélyen Rómába került. Az antik Róma klaszikus emlékei, a pápai gyüjtemények örökbecsü tárgyai felpezsditették a fiatal vért; szenvedési, kesertüsége és nélkülözése közepette is égbetörő terveket ringatott elméje s vasakaratta', férfias energiával és törhetetlen szorgalommal tanult, müvelődött — tört a halhatatlanság felé! Elért az első lépcsőfokhoz: ott látta festményét a római nemzetközi tárlaton, ott olvasta nevét dicsérettel az olasz lapokban; nyitva látta maga előtt a dicsőség utját s amikor tovább akar haladni, eláll lélegzete s hallja már a halál angyalának szárnysuhintását. Megnyitbált szárnyakkal, megtört reményekkel, szétfosztott álmokkal fordult meg a nagy uton vissza — szülőföldje felé. Itt hamarosan végzett tüdejében az a töméntelen sok apró szerves lény, irtották, pusztitották, megsemmisitették, — szétfolyt a festék, szétmálott az ecset, szétfoszlott a vászon, — a fiatal piktor meghalt.

Ennek a piktornak emlékét akarja néhány müvész barát megörökiteni, s a kegyeletből egy üdvös eszme is testet öltött: a székesfehérvári müvészetpártolók műkiállitása.

Guzmics Kálmán hagyatékát 10—12 festmény képezi, ezek között a hires Krisztus-kép is, amelyik a római nemzetközi műtárlaton volt kiállitva, s amelyik magára vonta a müértő közönség figyelmét. Érdekes alkotás ez; a fejlődő müvész benne már kifejti tehetségét a szinezés s fényhatás technikája s a koncepció meg az alakok jellemzése tekintetében egyaránt. De hát ez magában véve nem lett volna elegendő egy kiállitáshoz s igy keletkezett az idea, hogy egy városi müvészeti kiállitást kell rendezni. Városunkban ugyanis annyi mütárgy van magános kézen, hogy ezekből fényes kiállitást lehet rendezni; csakis a müpártolók jóakaratán mulik.

A kiállitáson kiállitható a város területén élő minden müvészetpártoló tulajdonában levő mütárgy, u. m. régiségek, festmények, szobrok, ereklyék, emlékek, okiratok, könyvek s egyéb müvészeti vagy kulturális értékkel biró tárgyak. De kiállithatók a városi születésü, vagy illetőségü müvészek müalkotásai is.

A széles mértékünek igérkező kiállitás tehát igen tanulságos lesz és hivatva lesz városunkban is érdeklődést teremteni a képzőművészetek iránt, talán alapját veti meg a létesitendő Városi mu-

00000370

zeumnak vagy esetleg egy alakitandó művészetpártoló egyesületnek.

Mi felhivjuk közönségünk figyelmét e mozgalomra.

Az egyesület tegnap este alakult meg s Heinrich Lajos tiszti főügyész elnöklete alatt elhatározták, hogy Guzmics Kálmán a néhai festőművész Bory Jenő szobrász művei mellett a városban magánosoknál levő érdekesebb és művészi értékkel biró műtárgyakat ki fogják állitani. A mozgalom elnökévé Havranek József polgármestert ma kérte fel egy három tagu bizottság, a ki szives örömmel vállalkozott is a kiállitás sikerének előmozditására. A bizottság igazgatói Heinrich Lajos és Vértessy József, titkárja dr. Vértes József, jegyzője Urbán István lettek. Tagjai pedig:

Bilkei Ferenc, dr. Kaposy Endre, dr. Lauschman Gyula, dr. Lurja Aladár, Lichtneckert István, Marton Jakab, dr. Palánszky Miklós, dr. Schlammadinger Jenő, dr. Szabady József, Tóth Artur, Wertheim Pál, Zsigray Pál.

UJDONSÁGOK.

— **Káptalani helynök.** Dr. *Városy* Gyula érsek Rómába való távozásával az egyházmegye kormányzása a káptalanra szállott át. A káptalan a maga kebeléből *Károly* János c. püspök nagyprépostot, az eddigi püspöki helynököt választotta meg káptalani helynöknek.

— **Birtokátvétel.** A székesfehérvári püspöki javak átvétele tegnap kezdődött meg. Budapestről dr. *Steffanits* István közalapitványi ügyigazgatósági aligazgató, *Dénes* Károly vallásminiszteri számellenőr, dr. *Prohászka* Ottokár püspök megbizottaként annak sógora *Nagy* Géza, dr. *Városy* Gyula volt püspök megbizásából dr. *Klancz* György irodaigazgató és a székesfehérvári káptalan részéről *Krencz* Ignác apátkanonok voltak jelen. Az átadási eljárás valószinüleg január végéig eltart.

— **Megdöbbentő hir.** Alig nevezhetjük másként azt a városunkban tegnap elterjedt hirt, mely arról beszélt, hogy a városhoz egy *belügyminiszteri* leirat érkezett, melyben a miniszter a városnak a felsőbb leányiskola felállitására vonatkozó közgyülési határozatát *helyben nem hagyta.* A szinte hihetetlen eljárást annál képtelenebbnek tartjuk, mivel az intézet a felsőbb leányiskolák országos miniszteri biztosának Berecz Antalnak utasitásai nyomán és beleegyezésével nyilt meg az év elején, ellene a szakminisztérium (közoktatásügyi) annak idején semmi kifogást nem tett, sőt, mint biztosan tudjuk, az ügyet *már szeptemberben pártolólag* tette át a belügyminiszteriumhoz. A városból senki a közgyülési határozatot meg nem fellebezte, a város a *szükséges tanerők alkalmazását megajánlotta* s igy a mostani akadékoskodás teljesen érthetetlen. A város ma összeülő iskolaszékének, első sorban elnökének feladata lesz kikutatni a titkos rugókat, melyek a miniszteri ukáz kibocsátásanál közreműködtek, keresni azt: *ki vállalkozott itt a vakondok munkájára, kinek és miért áll utjában a felsőbb leányiskola s városunk intelligenciális haladása?* A város polgármesterének pedig első kötelessége odahatni s az egész város hálás lesz érte, hogy az érthetetlen s képtelen indokolás kisérétében leérkezett miniszteri leirat helyett rövid időn belül egy másikat, egy okosabbat kapjunk. Egyelőre megvárjuk a mai iskolaszéki ülés eredményét s ennek alapján fogunk legközelebb a ma még nagyon-nagyon homályos ügyhöz hozzá szólni. Mert a város érdeke, hogy itt *tisztán lássunk.*

A megsemmisitő leirat a következő:

A sz. kir. város közönségének.

Székesfehérvár.

A vallás és közoktatásügyi minister ur áttette hozzám a város törvényhatósági bizottságának 229 sz. a. hozott véghatározatát, egyben értesitett, hogy a tervezett átalakitás megtörténte esetén a szervezendő felsőbb leányiskola 5-dik és 6-ik osztályaiban való tanitásra polgári iskolai képesitésü nők engedélyt nem nyerhetnek, miután már az egyetem a nők részére is megnyilt, továbbá, hogy a polgári iskola államsegélyezése az utolsó polgári osztálynak felsőbb leányiskolai osztállyá leendő átszervezése után megszünik. Községi felsőbb leányiskolák segélyezéséről pedig ez idő szerint az államköltségvetésben nincs gondoskodva.

Mielőtt tehát a fentidézett véghatározatot jóváhagynám felhivom a város közönségét tegye ujabb megfontolás tárgyává vajjon a vallás és közoktatásügyi minister urnak fentjelzett észrevételei illetőleg feltételei ismerete mellett határozását továbbra is fentartja-e?

Bpest 1905. december 11-én

Hartl Sándor s. k.
minisz. o. tanácsos.

— **A Torna-Club versenye.** A székesfehérvári Torna Club f. hó 16-án este 6 órakor tartotta első házi versenyét. A helyszüke miatt csak kevés, de előkelő közönség nézte végig a versenyt, amely igazán a várakozáson felül sikerült. Hogy ily szép élvezetes estélyben volt része a közönségnek azt első sorban is Turján Józsefnek a tornaclub agilis elnökének köszönhető, de dicséret illeti Vörösmarty Mihály tornatanárt is, kinek utmutatásával a tornászcsapat a beléje helyezett bizalomnak teljesen megfelelt. A Verseny lefolyása a következő volt: 1. Felvonulás. 2. Szabadgyakorlatok botokkal. 3. Szertornázás: korláton, nyujtón, gyürühintán. 4. Verseny: Magasugrás: 1.: Liechneckert László 175 cm. 2-ik: Boji Lajos 165 cm. 3-ik: Hurbán István 155 cm. 4-ik: Kubik K. Lajos 145 cm. 5. Verseny: Korláton: Részt vettek: Boji Lajos, Hurbán István, Kubik K. Lajos, Kündig György, Lichtnekert László, Szirkovics Károly, Wéber Nándor. 6. Verseny: Lovon: Részt vettek: Boji Lajos, Hurbán István, Kündig György, Szirkovics Károly. 7. Vivás: Assau: Engelman N. — Kubik K. Lajos. — Iskolavivás: Nagy Béla — Dr. Káldor. — Assau: Kubik K. Lajos — Dr. Krausz Zsigmon. 8. Elvonulás.

A versenyt társas vacsora követte a Bandl-féle sörcsarnokban. Részt vettek a következők: Boji Lajos, Deutsch Oszkár, Csonták István, Hurbán István, Dr. Fürst Aladár, Kálóczy Gyula, Dr. Kneifel Ferenc, Dr. Kneifel István, Dr. Krausz Zsigmond, Kubik K. Lajos, Kündig György, Dr. Lurja Aladár, Rónaki Jenő, Dr. Palánszky Miklós, Pásztory Sándor, Takáts Miksa, Turján József, Saly Elek, Stuller József, Vörösmarty Mihály és Winkler Nándor. Felköszöntőt mondottak: Turján József a tornász csapatra, Dr. Krausz Zsigmond Turján Józsefre, Kubik K. Lajos Vörösmarty Mihályra, Turján József a sajtóra. A kedélyes társasvacsora csak a késő éjjeli órákban ért véget.

— **Egy jó ember halála.** Városunkban általános megdöbbenést az a szomoru hir, hogy *Streit* Ferenc pár napi szenvedés után a földi létből az örökkévalóság hazájába költözött. A kik ismerték, most tudják igazán, hogy egy talpig derék, becsületes, munkás és lelkében, életében jó keresztény embert szólitott ki a halál közülünk, a kinek örökös jó humora, szeretetreméltó egyénisége sokáig hagy ürt az ő jó ismerősei szivében. Halálát régi, de épen nem akut baja okozta, melyet megerőltetés folytán kapott. A hét elején hirtelen rosszul lett és bajának orvoslásául sürgős operacio lett volna szükségessé. Mire azonban Budapestre a Szent János kórházba felszállitották, a különben sikerült operacio után vérmérgezés állott be, a mely két napi szenvedés után kioltotta a jó Streit bácsi életét. Mint jó keresztény élt és mint jó keresztény halt meg s megérhette azt a vigasztalást, hogy halálos ágyán pap fia, Streit Ferenc, püspöki titkár foghatta le szemeit. Haláláról gyászba borult családja a következő jelentést adta ki.

Streit Ferenc, Mária, Katalin, férj. Karsány Pálné, Róza, férj. Vanka Györgyné, József, mint az elhunyt gyermekei a maguk, valamint az egész rokonság nevében mélységes fájdalommal jelentik, hogy forrón szeretett édesatyjuk *Streit Ferenc* ácsmester f. hó 17-én d. u. ½3 órakor Budapesten, sulyos, de az Isten akaratában való megnyugvással viselt szenvedés és a haldoklók szentségeinek buzgó felvétele után életének 66-ik évében az Urban elhunyt. A boldogultnak földi maradványai Székesfehérvárra szállittatván, f. hó 19-én d. u. 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint a gyászházban, (Palotai-utca 57.) beszenteltetni és a „Megváltó"-ról cimzett temetőben a boldog feltámadás reményével nyugalomra tétetni. Az engesztelő sz. Mise-áldozat pedig f. hó 20-án reggel 8 órakor fog a helybeli székesegyházban a Mindenhatónak bemutattatni.

— **Hajtóvadászat.** Tallián Vilmos fülöpmajori pátkai birtokán a napokban jól sikerült hajtóvadászat volt, a melyen 238 darab nyul került teritékre.

— **Községi képviselőválasztások.** Ettyek községben folyó hó 12-én ejtettek meg a községi képviselőválasztások. Megválasztattak: Zimbál Ferenc, Scharfi Mihály, Sommer Ferenc, Hemmerlein Ádám, Szabó György, Weisz Márton, Kleofasz György

Száron f. hó 11-én volt a képviselőválasztás. Megválasztattak: ifj. Stark Ferenc, Werner János, Grosz József, Heitzmann Ferenc, Mayer János.

Bodméron folyó hó 12-én. Megválasztattak: Agoston Sándor, ifj. Gubodi Sándor.

Bicskén folyó hó 14-én tartattak meg a választások a következő eredménnyel: Kutsik Imre, Hermann Sándor, Nagy László, Jeli János, Szabó János, Jeli József, Pusztai István, Freud Manó, Cs. Tolnai Ferenc és Huszár László.

— **Tanitók mint póstai kezelők.** A kultuszminiszter egyik legutóbbi körrendeletében megengedte az állami tanitóknak, tanitónőknek és óvónőknek, hogy a postai hivatallal nem biró kisebb községekben, telepeken, pusztákon, vagy tanyákon az illetékes kir. tanfelügyelőnek engedélyével minden további engedélykérés nélkül a postai ügynökségek kezelését elvállalhassák.

— **Halálozás.** Egy nagylelkü, jószivü édesanya hunyta le örökre szemeit. Özv. Szöllősy Ferencné folyó hó 19-én életének 54-ik évében elhunyt. A halottban Szöllősy Ferenc lapszerkesztő édesanyját gyászolja.

— **A mentők munkája.** Marton Sándor 49 éves kocsis tegnap délután a Kempelen Imre téren összeesett. A mentők a Szent-György közkorházba szállitották.

— **Hivatlan vendég.** Dr. Riffer Géza orvos vasárnap este a szinházi előadás után zajra ébredt Öreg-utcai lakásán. Kimenve a konyhába ott találta Pap János 18 éves fodrászsegédet, aki a szinházból hazatérő cselédleány után tolakodott a konyhába. Dr. Riffer Géza rendőrt hivatott és a szerelmes Figarót a rendőrségre kisértette.

— **Szép remények.** Pátkai levelezőnk egy nem viharnélküli jövőre váró csemetéről tudósit bennünket. *Nedeczky* Erzsébet 11 éves iskolás leány felhasználva az alkalmat, midőn Zaka János pátkai lakos családjával a szent misén ájtatoskodott, betörve az ablakot, bebujt a szobába, s ott egy zacskóba kötve 36 kor. 40 fillért zsebrevágott aztán nekiállt a munkának s a szekrények összes tartalmát szétszórta, sőt, hogy jó lelkületéről bizonyságot tegyen, a virágokat is kitépte cserepeikből. Aztán, mint a ki jól végezte dolgát, át vonult Eliás zsidóhoz s ott 4 kor. 80 fillérért bevásárlásokat eszközölt, kendőket stb. vett. Elnás ur persze adott neki és miért ne adott volna neki? A lopott jószágban való gyönyörködés azonban rövid ideig tartott, mert a mint nyugodt flegmával a Zakáéktól lopott almákat falta, azok ráismertek a tulajdonukra és ezen a réven a bünös is hurokra került. A drága csemetének azonban nem ez az első esete, mert a szomszédoknak már régóta lopkodja minden mozditható vagyonkájukat. Ugy látszik, hogy itt is először a gondosan nevelő szülőkre kellene ráhuzni a huszonötöt.

— **Megégett gyermek.** Kálmán Jánosné Hörcsög-pusztai cselédasszony a napokban egyedül minden felügyelet nélkül hagyta otthon a bezárt lakásban három éves kis leánykáját. A kis gyermek valószinüleg játék közben kinyitotta a kályha ajtaját és a kihulló parázstól ruhája majd pedig a szoba butorzata tüzet fogott. A szomszédok a lakásból kitóduló füstre figyelmesek lévén, betörték az ajtókat, de a kisleánynak már csak összeégett holttestét tudták a lángokból kihuzni. Egy ujabb áldozata a szülői gondatlanság.

— **A játék vége.** Menyhárt István pázmándi lakos hasonnevü 13 éves fia folyó hó 12-én reggel egy széjjelszedett kocsi elejével játszott és egy lejtőn lefelé huzva, azon le akart ereszkedni,

00000371

Közben azonban a fiu leesett a ketkerekü alkotmányról és pedig oly szerencsétlenül, hogy koponyarepedést és agyrázkódást szenvedett. Dacára a rögtöni orvosi segélynek, a fiucska f. hó 14-én meghalt. Hulláját orvosrendőrileg felboncolták. A szülők ellen vétkes gondatlanság cimén megindult az eljárás.

— **Halálos esés.** Baumgartner Mátyás jómódu szári földmivesgazda a napokban házának udvarán kukoricaszárból kazalt rakva, ő maga a kazal tetején állt. A mint lehajolt, hogy a kezében levő vasvillára ujabb csomót bökjön, egyensulyt vesztett és mintegy 2 és fél méter magasból oly szerencsétlenül zuhant a földre, hogy nyomban szörnyet halt.

— **Kézrekerült sikkasztó.** Lapunk szombati számában megirtuk, hogy báró Durneisz Sándor székeskáptalani gazdatiszt, pákozdi lakostól inasa Szabovlyev Sándor 22 éves szabadkai illetőségü legény 340 korona elsikkasztása után megszökött. Báró Durneisz az esetet bejelentette Simon Sándor rendőralkapitánynál, aki nyomban széleskörü intézkedéseket tett a szökevény sikkasztó kézrekerítésére. A székesfehérvári rendőrség távirati megkeresésére a bicskei csendőrség le is tartóztatta Szabovlyevet, aki Budapest-felé akart menekülni. A sikkasztót bekisérték a helybeli kir. ügyészség fogházába. Szabovlyevnél az elsikkasztott összeget pár korona hijján megtaláltak.

Iparvásár.

Örömmel hozzuk hirül közönségünknek hogy iparosaink egy praktikus eszme megvalósításában, az iparvásárban fáradoznak s örömmel invitálunk mindenkit, a kinek a karácsonyi szent ünnepek előtt bevásárolni valója van, hogy menjen el a tüzoltó-laktanyába és válogasson a szebbnél-szebb, praktikusnál-praktikusabb iparcikkek között. A mienk valamennyi, székesfehérvári termék mind, a mi iparosaink ügyességét, jóravalóságát, tudását mutatja be valamennyi. Nem mondjuk, hogy országos nevezetességü dolgok, azt se mondjuk, hogy iparosaink tulságosan megerőltették volna magukat a tömeges kiállitással. Kérem, mi még kezdők vagyunk s a régi szokás igájában nyögünk. Csak, a mikor látni fogják, hogy igy és csak modern felfogás alapján következik el a boldogulás, akkor az ügyes kezek nem fognak tétlenül és a munka dús kamatoztatása nélkül heverni.

Egyelőre Havranek Antalnak, az Iparos kör elnökének, Schnetzer Nándor kereskedőnek és Ungvári Bélának fejezzük ki elismerésünket, a kik a siker előmozditásában lankadatlan erővel közreműködtek.

Mindjárt a belépésnél kellemes meglepetésül szolgálnak Nagy József asztalos művészi kivitelü butordarabjai, melyek, mint műértékü alkotások is megérdemlik a megtekintést. Hein Márton pompás cimbalma, Vida Elek szép és praktikus butorai, Schnetzer Nándor csinos apróságai, Izinger Károly szép és olcsó lószerszámai, Pertz József remek esztergályos munkái stb. stb. egyaránt megérdemlik a különös figyelmet.

Az ipar vásáron résztvevők névsora s ott levő tárgyaik darabszáma: Nagy József asztalos 5 drb., Burg Herman üveges 1, Vida Elek kárpitos 4, Welner Armin kárpitos 1, Szép Károly kosaras 103, Pertz Imre esztergályos 3, Günsberger Károly festő 6, Hein Márton hangszerkészitő 1, Csupor Dezső nyerges 4, Szemeti Sándor kádár 3, Izinger Károly nyerges 1, Kuhárý József asztalos 9, Pertz József esztergályos 5, Mikó József czipész 12, Vida Ferenc czipész 1, Stummer Károly szabó 3, Berencsiak József késes 26, Paál József czipész 4, Somogyi János kádár 5, ifj. Ditmár József bádogos 28, Schnetzer Nándor üveges 10 darab. Első két napon 198-an jegyezték be neveiket a vendégkönyvbe. Eladatott 15 tárgy, 62 k. 90 fill. értékben.

Szinház.

Szombat, dec. 16.

A budapesti művészek egymásután lépnek sorompóba szimpa dunkon. Jóformán el sem multak egy hét, máris friss, edzett erők játékával gyönyörködhetünk. Ugylátszik az igazgató ugyancsak igyekezik városunk müigényeit kielégiteni, de hogy vajjon ez a rohamos vendégszereplés nem e az ő kasszájának a rovására történik, azt a jövő fogja megmutatni. F. hó 16-án ismételten egy rutinirozott komikushoz, Tollagi Adolfhoz, a budapesti Népszinház tagjához volt szerencsénk, kit már régóta előnyösen ismer városunk közönsége. Tollagi mint szinművész arról ismeretes, hogy szerepeit minden mozzanatában kidolgozza s a felesleges tulzásoktól menten nem egyszer történik meg, hogy jellemeket sokkal jobban visszaad, mint az iró intenciója eredetileg célozta. Az első estén *Stern Izsák*, régi bécsi elemképben játszotta a cimszerepet s ragyogó humorával folytonosan derültségben tartotta a publikumot. Különösen a városról szóló kupléval aratott nagy hatást. A többi szereplők közül Jávor Arankát (Tini), Somogyi Károly pompás imitációkat és Timár Bélát, tapsolták ki úgyan mint gyönyörszerész igen tulzott.

Vasárnap, dec. 17.

Tollagi Adolf második vendégfellépésül a *Veresháju* népszinmű került szinre. Veréb Jankó örökké mókás szerepe talán még jobban tetszett, mint Stern Izsáké. Macsiné-Páczkai Julcsa is felépett Szilaj Kata szerepében, s szivesen vettük tőle, hogy mint régi jó népszinművénekesnőt hallhattuk. Kedves jelenség volt Csendes Alisz Zsofikája, mellette Tordai Etelt (Agnes) kell megemlitem. Bátosi Endre (András) szépen megrajzolta szerepét, s Halász Ede (Berke) is igyekezett jó lenni. Turár Béla (Keszeg Mihály) és Kaldor Dezső (Bálint) vidorságukkal tartották derüs szinvonalon az egész bázat megtöltő közönség hangulatát.

Hétfő, dec. 18.

Az *elmúlt haragok* adatott zónaelőadásban, szépszámu publikum jelenlétében. A mai előadás egy fikarcnyit sem maradt el az első előadás mögött. Bátosi Endre a magyargyülölő oláh popát kiváló jellemző erővel alakította, ugyszintén Margittai Gyula (Simándi Pál) szerepét a legapróbbkosabb részletekben is kialakitva átérezte azt a nagy hivatást, melyet mint az oláh-áradatban veszendőbe induló magyarfaj védelmezője ruházott reá; a magyar testvéreink diadalrajutatásában folytatott honmentő munkalatainban méltó partnere, védelmezője volt a magyarság ügyének az oláh-pópa leánya Jávor Aranka (Florica), ki kedves, rokonszenves egyéniségével csak növelte játékának sikerét.

Szinházi hir. *Fedák* Sári, a kiváló művésznő vendége lesz a városi szinháznak. Egy rég igéretét váltja be az igazgatónál, ki nem kimél az anyagi áldozatot, lehozza nekünk, hogy gyönyörködjünk, bámuljuk e kiváló művésznőt. Három estében lesz részünk és pedig:

20-án, *szerda:* János vitéz.
21-én, *csütörtök:* Bob herceg.
22-én, *péntek:* Aranyvirág.

Az érdeklődés máris oly nagy, hogy mind háron este zsufolt házak lesznek.

Nagy karácsonyi kiállitás!

Schmelzer Jákó
Székesfehérvár, nádor-u. 6.
ezelőtt:
Szekerák és Hornyánszky
alapittatott 1803.
Legrégibb és előnyösen ismert
norinbergi-, diszmü-, fegyver- és játékáru-tárlatát
a n é helybeli és vidéki közönség kegyes pártfogásába ajánlja, hol óriási választékban meglepetésszerü mü-ipartárgyak, jutányos szabott árakon kaphatók.

Frank Balázs
kutmester, (I. Öreg-utca 5 sz.)
Elfogad kutfurást, ásást, szivattyujavitást, vizvezeték- és fürdőberendezéseket. Minden e szakmába vágó munkákat gyorsfuró eszközökkel, jutányosan és pontosan végez.

Felhivás az igen tisztelt közönséghez!

A leghasznosabb **karácsonyi ajándék** minden háztartás számára, egyike a legkedveltebb ajándékoknak az

eredeti SINGER varrógép.

Szivesen látott vendég szegénynél és gazdagnál, a varrodában és a szalonban! Örömmel lesz fogadva a háziasszonytól, akiknek egy öreg, elhasznált gép mindig ujabb bosszuság volt, a menyasszonytól, mint vágyva várt felszerelés jövő otthonában, a serdülő leány által, kinek a női háziszorgalom főteret lesz hivatva megnyitni. De sehol sem valik be inkább a mondás: „A legjobb a legolcsóbb." Első sorban tehát a gyáros hirneve, az áru minősége iránt kérdezősködjünk. Ne csábittassuk el magunkat egy néha potomáron felajánlott varrógép magvasárlására. Tulságos takarékosságot a vételnél gyakran éveken át kell megbánni.

Varrógépvétel bizalmi dolog.

Varrógép raktárunkban a legnagyobb választékban kapható és megrendelhető, **Fő-utca és Bognár-utca sarok, a szinházzal rézsut szemben.**

Singer Cº varrógép részvénytársaság.

Kérjük a nagyérdemü közönség bizalmát.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.

00000372